

**Adviesraad
Sociaal Domein**
LANSINGERLAND

Advies van de ASD

Aan het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Ons kenmerk: ASD23.B.005

Betreft: Advies Schuldhulpverlening

Lansingerland, 27 juni 2023

Geacht college,

Hierbij bieden wij u een ongevraagd advies aan ter verbetering van de Schuldhulpverlening in Lansingerland.

Uit de *Armoede ramingen september 2022* ([SCP, 2022](#)) blijkt dat 4,9% van de Nederlandse bevolking in armoede leeft en 6,7% van de Nederlandse kinderen in armoede opgroeit. Het besef is ingedaald dat problematische schulden een sterk ontwrichtend effect hebben op verschillende levensdomeinen, zoals sociale relaties en dagbesteding. Het ontstaan van schulden is zelden toe te schrijven aan (sterk) onverantwoord financieel gedrag van mensen; het kan echt iedereen overkomen door verlies van werk, hoge kosten of andere zaken die drukken op de inkomsten. Uit onderzoek naar de schaarste-theorie door Mullainathan en Shafir (2013), beschreven in *Schaarste: Hoe gebrek aan tijd en geld ons gedrag bepalen*, blijkt dat door (financiële) stress en (geld)zorgen een vorm van tunnelvisie ontstaat. Hierdoor doen volstrekt normale mensen onhandige dingen met hun geld, waardoor schulden ontstaan of verergeren. Lees hierover bijvoorbeeld *Waarom arme mensen domme dingen doen* ([Bregman, 2013](#)). Ook de bijdragen van [Tim 'S Jongers](#) aan De Correspondent geven veel inzicht in de thema's armoede en schulden.

Zoals bekend stijgt in heel Nederland (onder andere door aanhoudende inflatie) het aantal mensen met (problematische) schulden. De Rijksoverheid gaat dit probleem aanpakken met een fors pakket aan maatregelen beschreven in het implementatie plan *Aanpak geldzorgen, armoede en schulden 2022 – 2025* ([Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2022](#)). Er wordt gewerkt via vier lijnen: 1) bestaanszekerheid, 2) preventie en meedoen, 3) een overheid die werkt (voor mensen), en 4) sneller perspectief (op verbetering van de armoedesituatie). Allen op elkaar inwerkende onderdelen van een integrale aanpak van schuldenproblematiek.

Gemeentelijke overheden moeten uitvoering geven aan de nieuwe wetten en daaruit voortvloeiende beleidsregels. De Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland (ASD) ziet dit als een urgent punt van aandacht. Steeds meer mensen met (boven)modale inkomens melden zich voor schuldhulpverlening ([NU.nl, 2023](#)). Ook in Lansingerland is er een groeiende groep mensen die niet langer het hoofd boven water kan houden. Waar cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek over de jaren 2015-2020 een schommeling (minimaal 1100, maximaal 1250 huishoudens) laten zien, komt uit de meest recente cijfers (die overigens dateren van 2021!) naar voren dat het aantal huishoudens met schulden in de gemeente Lansingerland hoger is dan ooit (1300+).

Ook laten cijfers van CBS ([2023](#)) zien dat meer en meer ondernemers failliet gaan; in een ondernemende gemeente (17% van de inwoners is zelfstandige) een niet onbelangrijk gegeven.

Uw beleidsadviseur Imke Schiffelers en ketenregisseur Corina de Jong hebben de ASD op 4 april 2023 bijgepraat over de gemeentelijke plannen met betrekking tot schuldhulpverlening - waarvoor dank. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het *Uitvoeringsplan schuldhulpverlening 2023 -2027* (Gemeente Lansingerland, 2023), dat binnenkort aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd. Voor de ASD de uitgelezen kans u van advies te voorzien op dit thema.

De afgelopen periode heeft de ASD op verschillende manieren kennis verworven met betrekking tot het thema bestaanszekerheid. Uiteraard hebben wij daarnaast het huidige uitvoeringsplan schuldhulpverlening doorgenomen. In dit plan worden verschillende activiteiten genoemd die helaas in de voorbije periode deels (soms niet) tot uitvoering zijn gebracht. Verschillende ASD-leden hebben tevens met partners in het 'veld' gesproken en hun input gevraagd om dit advies tot stand te laten komen.

Vooruitlopend op de nieuwe aanpak van de Rijksoverheid experimenteren verschillende gemeenten met een ruimhartige aanpak van schulden en aanverwante problematiek om burgers te helpen een weg te vinden uit de schulden die hen achtervolgen. Best practices zijn zichtbaar in de gemeente Utrecht. Deze gemeente durft af te wijken van de Participatiewet door jongeren sneller een bijstandsuitkering te geven (Zodat schulden worden voorkomen!). Ook worden de inwoners met schulden voorzien van een saneringskrediet waardoor zij nog maar met één schuldeiser (de gemeente of gemeentelijke kredietbank) te maken hebben. Ook andere gemeenten volgen dit laatste voorbeeld en zo nemen bijna alle Nederlandse gemeenten de schulden van burgers over ([NOS, 2023](#)). Bijna alle... Zoniet Lansingerland. Waar de gemeente Lansingerland eerder een vooruitstrevende gemeente wilde zijn, is de gemeente nu in de achterhoede terecht gekomen. In het *Plan integrale schuldhulpverlening 2021-2025 van de gemeente Lansingerland met als titel De schaamte voorbij / Van schuldig naar schuldenvrij* is een saneringskrediet al genoemd, met als actiepunten; voor 2022 sluit de gemeente zich aan bij een Kredietbank. Er zijn wel een aantal zaken veranderd, maar zeker niet alles uit het "vernietigende" rapport *Beloofte maakt schuld: Onderzoek naar schuldienstverlening* ([2020](#)) van de Rekenkamer Lansingerland is inmiddels op orde of (deels) opgelost. Het rapport blijkt anno 2023 nog steeds actueel.

Op basis van bovenstaande en verkregen input wil de ASD het college graag van de volgende adviezen voorzien.

1. Aansluiten bij (gemeentelijke) Kredietbank en aanbieden saneringskrediet

De meerderheid van de Nederlandse gemeenten maakt al gebruik van dit instrument. Wanneer schuldeisers in één keer een groot bedrag ontvangen en de grote diversiteit aan schuldeisers vervangen wordt door één schuldeiser, de gemeente, ontstaat ruimte om de financiële problemen en eventuele achterliggende problemen aan te pakken. De gemeente Lansingerland lijkt te klein voor een eigen kredietbank, zodat aansluiting bij een andere kredietbank verstandig is. Onderzocht moet worden welke kredietbank in staat is om zowel het benodigde vermogen te bieden als de gewenste menselijke maat om de doelstellingen van het sociaal beleid in Lansingerland te bereiken. Deze vorm van schuldhulpverlening moet voor iedere inwoner van Lansingerland beschikbaar en toegankelijk zijn. Daarnaast zou de gemeente

Lansingerland moeten onderzoeken van welk ander hulpverleningsaanbod van een dergelijke (gemeentelijke) Kredietbank gebruik gemaakt zou kunnen worden.

2. Aanbieden van structurele begeleiding door de inzet van gezinscoaches

Schuldhelpverlening kan complex zijn. Financiële problemen zijn soms een symptoom van achterliggende problemen, zoals op psychisch gebied. Andersom kunnen financiële problemen ook tot problematiek op andere leefgebieden leiden. Begeleiding door vrijwilligers of professionele krachten op één aspect is dan ontoereikend. Daarnaast wil de gemeente maatwerk bieden. Dit kan door de inzet van gezinscoaches die in staat zijn om langdurige begeleiding te bieden om de multidimensionale problemen op te lossen. Als de gezinscoaches midden in het sociale domein worden geplaatst, kunnen ze ook een zaak overnemen indien de problematiek de casushouder (de ambtenaar die als eerste met dit gezin in aanraking kwam) boven het hoofd groeit. Daarnaast wordt hiermee mogelijk voorkomen dat gezinnen uit elkaar vallen en kinderen langdurig in armoede opgroeien. Ook neemt hierdoor huiselijk geweld en kindermishandeling als gevolg van geldstress af. Ter inspiratie voor betrokken beleids- en uitvoerend ambtenaren *Omgaan met kinderarmoede in het sociaal domein: Handreiking voor professionals* ([Lusse & Kassenberg, 2021](#)) en *Omgaan met armoede in de jeugdgezondheid: Handreiking voor professionals in de geboorte- en jeugdgezondheidszorg* ([Lusse, Kassenberg & Kletter, 2021](#)).

3. Actiever begeleiden van nieuwkomers

De Nederlandse samenleving is complex. Voor nieuwkomers in het bijzonder. Op lokaal niveau kan de gemeente niet de wig, het verschil tussen de loonkosten voor een werkgever en dat wat de werknemer ontvangt, verkleinen, noch zelfstandig een eenvoudiger systeem van toeslagen ontwikkelen. Wel kunnen nieuwkomers actiever worden begeleid wanneer zij gaan werken en het risico lopen op het moeten terugbetalen van toeslagen. Daarnaast kan specifieke financiële educatie worden ingezet om eventuele achterstanden die nieuwkomers hebben ten aanzien van geldzaken in relatie tot uitkeringen of arbeid in te lopen.

4. Aandacht voor financiële educatie

Jongeren bereiken en betrekken is een uitdaging. Desalniettemin vraagt financiële volwassenheid ook om educatie op dit gebied. Dit kan bijvoorbeeld door hier in lessen aandacht voor te vragen, zodat de kans op problemen later kleiner is. Een scala aan mogelijkheden voor financiële educatie en andere manieren voor scholen (primair en voorgezet onderwijs) om ondersteuning te bieden bij schulden en/of armoedeproblematiek staan beschreven in *Omgaan met armoede op scholen: Handreiking voor po en vo* ([Lusse & Kassenberg, 2020](#)) en *Omgaan met geldzorgen van mbo-studenten: Handreiking voor professionals in het mbo* ([Lusse & Schenk, 2023](#)). De ASD ziet het als een belangrijke taak voor de ketenregisseur schuldhulpverlening om samen met schoolbesturen en docenten te zoeken naar passende middelen gericht op financiële zelfredzaamheid van jongeren.

5. Versterkte inzet van energicoaches

Hogere energiekosten kunnen mensen in financiële problemen brengen. Het inzicht geven in het energieconsumptie gedrag van mensen en het aanbevelen van aanpassingen van woningen door de inzet van energicoaches kan een middel zijn om dit risico te verlagen. Actieve begeleiding van starters, nieuwkomers en minima kan voorkomen dat op grond van onbekendheid met het Nederlandse

energiesysteem, tekort aan financiële middelen, of andere redenen, het risico op betalingsachterstanden toeneemt. De ASD ziet het als een belangrijke taak voor de ketenregisseur schuldhulpverlening om samen met energiecoaches te zoeken naar mogelijkheden om inwoners outreachend te ondersteunen wanneer er sprake is van (dreigende) schulden.

6. Jaarlijkse evaluatie van de aanbevelingen uit het Rekenkamer-rapport

Met betrekking tot evaluatie ziet de ASD onderstaande punten uit het rapport van de Rekenkamer als leidend.

- Actieve participatie, zichtbaarheid en regie van de gemeente in het (brede) ketenoverleg.
- Monitoring van de cijfers omtrent schuldhulpverlening in de gemeente Lansingerland met aandacht voor het aantal inwoners dat van schuldhulpverlening gebruik maakt, caseload van betrokken organisaties en ondernomen activiteiten door de ketenregisseur, waarbij ook gekeken wordt naar de effectiviteit van de hulpverlening en de gemeentelijke organisatie.

Graag ontvangen wij een reactie op onze aandachtspunten in dit ongevraagd advies uiterlijk zes weken na dagtekening van dit advies.

Daarnaast zouden wij het bijzonder op prijs stellen als dit ongevraagde advies onder de aandacht wordt gebracht van de leden van de commissie samenleving ter voorbereiding op de beeldvormende avond van 23 augustus a.s. waarbij het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening op de agenda staat.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland
Marijke Bovens, voorzitter

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

Adviesraad
Sociaal Domein
LANSINGERLAND

Reactie van de gemeente op het advies

Aan Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland

Van Gemeente Lansingerland

Onderwerp **Reactiebrief advies Schuldhulpverlening**

Datum 5 september 2023

Ons kenmerk U23.03899

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Op 27 juni 2023 stuurde u ons college een ongevraagd advies over schuldhulpverlening. Wij danken u hartelijk voor dit advies en waarderen uw aandacht voor dit thema. De gemeente Lansingerland heeft momenteel veel aandacht voor schuldhulpverlening en ons college stelde op 4 juli 2023 een Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening vast. We stellen het op prijs dat de Adviesraad Sociaal Domein over dit plan meedacht, zodat we het uitvoeringsplan nog beter maakten. Met name op het gebied van curatieve instrumenten. We herkennen daarom uw adviezen en stellen vast dat het uitvoeringsplan op uw adviezen aansluit. Uw adviezen nemen wij daarnaast mee in de verdere uitvoering van ons beleid.

In deze brief reageren wij per adviespunt. We geven uw adviezen cursief weer. Vervolgens geven wij per punt een reactie op uw advies of een antwoord op uw vraag.

Advies 1: Aansluiten bij (gemeentelijke) Kredietbank en aanbieden saneringskrediet

De meerderheid van de Nederlandse gemeenten maakt al gebruik van dit instrument. Wanneer schuldeisers in één keer een groot bedrag ontvangen en de grote diversiteit aan schuldeisers vervangen wordt door één schuldeiser, de gemeente, ontstaat ruimte om de financiële problemen en eventuele achterliggende problemen aan te pakken. De gemeente Lansingerland lijkt te klein voor een eigen kredietbank, zodat aansluiting bij een andere kredietbank verstandig is. Onderzocht moet worden welke kredietbank in staat is om zowel het benodigde vermogen te bieden als de gewenste menselijke maat om de doelstellingen van het sociaal beleid in Lansingerland te bereiken. Deze vorm van schuldhulpverlening moet voor iedere inwoner van Lansingerland beschikbaar en toegankelijk zijn. Daarnaast zou de gemeente Lansingerland moeten onderzoeken van welk ander hulpverleningsaanbod van een dergelijke (gemeentelijke) Kredietbank gebruik gemaakt zou kunnen worden.

Ons college is het met uw advies eens dat de mogelijkheid van een saneringskrediet onderdeel moet zijn van onze gereedheidskist om inwoners met problematische schulden perspectief te bieden. Daarom namen wij deze maatregel op in het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening. U bent tijdens een presentatie op 4 april

2023 en met onze brief van 7 juli jl. ambtelijk geïnformeerd dat saneringskredieten definitief deel uitmaken van ons uitvoeringsplan.

Advies 2: Aanbieden van structurele begeleiding door de inzet van gezinscoaches

Schuldhelpverlening kan complex zijn. Financiële problemen zijn soms een symptoom van achterliggende problemen, zoals op psychisch gebied. Andersom kunnen financiële problemen ook tot problematiek op andere leefgebieden leiden. Begeleiding door vrijwilligers of professionele krachten op één aspect is dan ontoereikend. Daarnaast wil de gemeente maatwerk bieden. Dit kan door de inzet van gezinscoaches die in staat zijn om langdurige begeleiding te bieden om de multidimensionale problemen op te lossen. Als de gezinscoaches midden in het sociale domein worden geplaatst, kunnen ze ook een zaak overnemen indien de problematiek de casushouder (de ambtenaar die als eerste met dit gezin in aanraking kwam) boven het hoofd groeit. Daarnaast wordt hiermee mogelijk voorkomen dat gezinnen uit elkaar vallen en kinderen langdurig in armoede opgroeien. Ook neemt hierdoor huiselijk geweld en kindermishandeling als gevolg van geldstress af. Ter inspiratie voor betrokken beleids- en uitvoerend ambtenaren Omgaan met kinderarmoede in het sociaal domein: Handreiking voor professionals (Lusse & Kassenberg, 2021) en Omgaan met armoede in de jeugdgezondheid: Handreiking voor professionals in de geboorte- en jeugdgezondheidszorg (Lusse, Kassenberg & Kletter, 2021).

Ons college is het met u eens dat financiële problemen voor problematiek op andere leefgebieden kunnen zorgen. Daarom zetten wij binnen schuldhelpverlening in op integraliteit, waarbij wij naar meerdere leefgebieden kijken. Deze aanpak passen wij binnen het hele sociaal domein toe. Wanneer een inwoner zich meldt bij de toegang gaan wij alle leefgebieden na en stellen wij met de inwoner een integraal plan van aanpak op.

U adviseert inzet van gezinscoaches bij multidimensionele problematiek, die midden in het sociaal domein worden geplaatst. Wij zijn het met u eens en hebben al een dergelijke functie binnen het sociaal domein: de casusregisseurs Jeugd (regiehouders). Zij zetten de hulp in die nodig is voor het gezin en bieden daarmee maatwerk. Wanneer zij schulden of financiële problemen signaleren, dan betrekken zij de ketenregisseur Schuldhelpverlening. En zetten zij de juiste hulp en ondersteuning in. Wanneer er sprake is van huiselijk geweld biedt het Lokaal Team Huiselijk Geweld hulp en ondersteuning. Net als Veilig Thuis. Zowel de ketenregisseur als de casusregisseur jeugd zijn onderdeel van het team sluitende aanpak. Dit team is er voor inwoners met multi-problematiek.

Daarnaast bieden de jeugdcoaches op school, wanneer het nodig is, hulp binnen het gezin. Deze coaches zijn vrij toegankelijk voor inwoners.

Advies 3: Actiever begeleiden van nieuwkomers

De Nederlandse samenleving is complex. Voor nieuwkomers in het bijzonder. Op lokaal niveau kan de gemeente niet de wig, het verschil tussen de loonkosten voor een werkgever en dat wat de werknemer ontvangt, verkleinen, noch zelfstandig een eenvoudiger systeem van toeslagen ontwikkelen. Wel kunnen nieuwkomers actiever worden begeleid wanneer zij gaan werken en het risico lopen op het moeten terugbetalen van toeslagen. Daarnaast kan specifieke financiële educatie worden ingezet om eventuele achterstanden die nieuwkomers hebben ten aanzien van geldzaken in relatie tot uitkeringen of arbeid in te lopen.

Ons college herkent dat Lansingerland steeds meer nieuwkomers ontvangt, denk bijvoorbeeld aan de statushouders die een woning in onze gemeente vinden. Ons college wil bewust omgaan met het gegeven

dat onze gemeente meer divers wordt. Daarom is de doelgroep nieuwkomers een expliciet onderdeel van het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening.

Op 1 januari 2022 ging de nieuwe Wet inburgering in: per 1 januari 2022 zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van onze inwoners met een inburgeringsplicht. Een van de onderdelen van de nieuwe Wet inburgering is dat de gemeente verantwoordelijk is voor de financiële ontzorging van inburgeringsplichtige statushouders. Dit betekent dat alle statushouders die onder de nieuwe Wet inburgering (WI2021) inburgeringsplichtig zijn, financiële ontzorging ontvangen.

Deze ontzorging bestaat uit:

- *Maatschappelijke begeleiding*

Humanitas biedt 2 jaar lang maatschappelijke begeleiding aan alle statushouders die een woning betrekken in de gemeente Lansingerland. De begeleiding heeft als doel de zelfredzaamheid te vergroten. Hierbij besteedt Humanitas specifiek aandacht aan ondersteuning bij het regelen van praktische zaken van voorzieningen zoals wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen en onderwijs. En ondersteuning met, en het toewerken naar, het zelfstandig op orde houden van hun geldzaken en financiële administratie.

- *Budgetbeheer*

Om het inkomen van bijstandsgerechtigde statushouders te stabiliseren en een begin te maken met het inburgeringstraject koos het Rijk ervoor om voor deze groep inburgeringsplichtigen gedurende een periode van zes maanden na vestiging in de gemeente een vorm van ontzorgen door de gemeente verplicht te stellen. De statushouder is verplicht mee te werken aan deze ontzorging. De verplichte ontzorging bestaat uit het vanuit de bijstandsuitkering betalen van de huur, de rekeningen voor gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering. Indien de betrokkene niet wil meewerken aan de ontzorgingsverplichting, kan de gemeente deze verplichting handhaven conform artikel 18 van de Participatiewet.

- *Training*

Om deze doelen duurzaam te bereiken, dient de statushouder aan het einde van de periode van financieel ontzorgen voldoende financieel zelfredzaam zijn om financiële zaken zelf te regelen. Om te voorkomen dat na de periode van verplichte ontzorging alsnog financiële problematiek ontstaat, is begeleiding naar financiële zelfredzaamheid belangrijk. De gemeente Lansingerland kiest ervoor om als (hoofd)onderdeel van deze toeleiding naar financiële zelfredzaamheid, een training aan te bieden. Tijdens de training leren de deelnemers welke financiële en administratieve verplichtingen samenhangen met de verstrekte uitkering, toeslagen en vaste lasten. En hoe zij deze zaken na de ontzorgperiode zelfstandig uitvoeren. De trainingen worden aangeboden door Stichting Piëzo en duren minimaal 12 uur.

- *Zelfredzaamheidsroute*

Daarnaast doorlopen de meest kwetsbare inburgeringsplichtige statushouders de leerroute: zelfredzaamheidsroute. Ook tijdens dit inburgeringstraject van 2 tot 3 jaar besteedt begeleiding ruimschoots aandacht aan administratie en het beheren van de financiën.

Advies 4: Aandacht voor financiële educatie

*Jongeren bereiken en betrekken is een uitdaging. Desalniettemin vraagt financiële volwassenheid ook om educatie op dit gebied. Dit kan bijvoorbeeld door hier in lessen aandacht voor te vragen, zodat de kans op problemen later kleiner is. Een scala aan mogelijkheden voor financiële educatie en andere manieren voor scholen (primair en voorgezet onderwijs) om ondersteuning te bieden bij schulden en/of armoede-problematiek staan beschreven in *Omgaan met armoede op scholen: Handreiking voor po en vo* (Lusse & Kassenberg, 2020) en *Omgaan met geldzorgen van mbo-studenten: Handreiking voor professionals in het mbo* (Lusse & Schenk, 2023). De ASD ziet het als een belangrijke taak voor de ketenregisseur schuldhulpverlening om samen met schoolbesturen en docenten te zoeken naar passende middelen gericht op financiële zelfredzaamheid van jongeren.*

Ons college is het met u eens dat financiële educatie aan jongeren belangrijk is, om goed voorbereid te zijn om het volwassen bestaan en de verantwoordelijkheden die daarbij komen kijken. De doelgroep jongeren is daarom een onderdeel van ons Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening. De gemeente maakt interactieve lessen over financiën op middelbare scholen mogelijk.

Advies 5: Versterkte inzet van energiecoaches

Hogere energiekosten kunnen mensen in financiële problemen brengen. Het inzicht geven in het energie-consumptie gedrag van mensen en het aanbevelen van aanpassingen van woningen door de inzet van energiecoaches kan een middel zijn om dit risico te verlagen. Actieve begeleiding van starters, nieuwkomers en minima kan voorkomen dat op grond van onbekendheid met het Nederlandse Energiesysteem, tekort aan financiële middelen, of andere redenen, het risico op betalingsachterstanden toeneemt. De ASD ziet het als een belangrijke taak voor de ketenregisseur schuldhulpverlening om samen met energiecoaches te zoeken naar mogelijkheden om inwoners outreachend te ondersteunen wanneer er sprake is van (dreigende) schulden.

De energiecrisis die ontstond in 2022 heeft de aandacht voor energiearmoede verder doen toenemen. Ons college heeft daarom eind 2022 aanvullende maatregelen genomen om kwetsbare inwoners (financieel) te ondersteunen. Onze gemeente zet onder andere energiecoaches in voor een brede doelgroep. Daarnaast zetten we in op vroegsignalering van betalingsachterstanden (bij vaste lasten partners, waaronder energieleveranciers) om dreigende schulden vroegtijdig te kunnen aanpakken. Hiervoor is ook aandacht in het uitvoeringsplan.

Advies 6: Jaarlijkse evaluatie van de aanbevelingen uit het Rekenkamer-rapport

Met betrekking tot evaluatie ziet de ASD onderstaande punten uit het rapport van de Rekenkamer als leidend.

- *Actieve participatie, zichtbaarheid en regie van de gemeente in het (brede) ketenoverleg.*
- *Monitoring van de cijfers omtrent schuldhulpverlening in de gemeente Lansingerland met aandacht voor het aantal inwoners dat van schuldhulpverlening gebruik maakt, caseload van betrokken organisaties en ondernomen activiteiten door de ketenregisseur, waarbij ook gekeken wordt naar de effectiviteit van de hulpverlening en de gemeentelijke organisatie.*

Het college nam de aanbevelingen van de rekenkamer, die u hier noemt, over en verwerkte deze in het beleidsplan Schuldhulpverlening 'De Schaamte voorbij'. Ten aanzien van het eerste punt over het ketenoverleg, onderschrijft het college het belang van dit overleg en de regierol van de gemeente hierin. Met de spilfunctie van de ketenregisseur dragen we bij aan een goede ketensamenwerking, zoals het rekenkamerrapport adviseert te doen. Onze ketenregisseur neemt deel aan het ketenoverleg sociaal

domein. Met de ketenregisseur werken we aan een sluitende aanpak en vanuit deze functie organiseren we een overleg met de ketenpartners op casuïstiekniveau.

Ten aanzien van het tweede punt over monitoring, kan het college aangeven dat monitoring een onderdeel is van het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening. Daarin is aandacht voor de indicatoren die u noemt. Ons college evalueert en verantwoordt daarnaast aan de gemeenteraad via de reguliere P&C-cyclus over de bereikte resultaten, uitvoering en inspanningen op het gebied van schuldhulpverlening.

Tot slot

In uw brief van 27 juni jl. vraagt u of uw advies onderdeel kan zijn van de technische sessie aan de gemeenteraad over het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening op 23 augustus. Zoals wij ambtelijk met u bespraken, is het praktisch niet mogelijk om uw advies mee te sturen voor deze sessie. Het college kan uw advies ten vroegste op 5 september in een collegevergadering bespreken en een reactie geven op uw advies. Het is daarom niet mogelijk het advies en de reactie van het college voor die tijd te versturen. Uw advies en onze reactie daarop zijn openbaar. Daarom delen we deze ter kennisname met de gemeenteraad, zodat uw inbreng in het proces ook voor onze raad zichtbaar is.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Contactgegevens	Imke Schiffelers
Team	
Domein	Samenleving
Email	info@lansingerland.nl
Telefoon	14 010
Postbus 1	
2650 AA Lansingerland	
www.lansingerland.nl	

**Adviesraad
Sociaal Domein**
LANSINGERLAND

Reactie van de ASD op de reactie van de gemeente op het advies

Aan het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Ons kenmerk: ASD23.B.007

Betreft: Brief reactie ASD op de reactie van de gemeente op ongevraagd advies
Schuldhulpverlening

Lansingerland, 25 september 2023

Geacht college,

Dank voor uw Reactiebrief advies Schuldhulpverlening dd. 5 september 2023, uw kenmerk U23.03899. Wij willen naar aanleiding van uw brief een aanvullende reactie geven. Bij lezing valt het ons op dat u bij onze adviezen vooral een nadere omschrijving geeft van de bestaande beleidskaders. Deze zijn vanzelfsprekend bij ons bekend. U benoemt echter weinig concrete acties en die zouden wij - indien aan de orde - alsnog graag ontvangen.

Advies 1: Aansluiten bij (gemeentelijke) Kredietbank en aanbieden saneringskrediet

Wij zijn verheugd te vernemen dat de mogelijkheid van een saneringskrediet door u als onderdeel van de gereedschapskist wordt gezien om inwoners met problematische schulden perspectief te bieden. Zoals eerder besproken zijn wij voorstander van het zo snel mogelijk invoeren van dit instrument. Graag horen wij per wanneer dit mogelijk is, waarbij wij verzoeken om een zo ambitieus mogelijke invoeringsdatum.

Advies 3: Actiever begeleiden van nieuwkomers

Graag vernemen wij in hoeverre de gemeente bereid is structurele ondersteuning te bieden (omvangrijker dan de huidige ontzorging). Zoals u aangeeft biedt bijvoorbeeld Humanitas 2 jaar lang maatschappelijke begeleiding aan alle statushouders die een woning betrekken. Ons inziens is een periode van 2 jaar niet toereikend en dient de gemeente structurele ondersteuning te bieden wanneer duidelijk wordt dat nieuwkomers het niet zelfstandig gaan redden na deze periode. Dit geldt ook voor de periode van zes maanden ontzorging op het gebied van budgetbeheer wat wellicht ontoereikend zal zijn. Bent u tot verdergaande en langjarige ondersteuning bereid?

Advies 4: Aandacht voor financiële educatie

Graag vernemen wij uw visie op de actuele rol van de ketenregisseur om samen met schoolbesturen, schooldirecties en docenten te zoeken naar passende middelen gericht op financiële zelfredzaamheid van jongeren.

Advies 5: Versterkte inzet van energiecoaches

Graag vernemen wij uw visie op de rol van de ketenregisseur om samen met energiecoaches te zoeken naar mogelijkheden om inwoners te ondersteunen wanneer er sprake is van (dreigende) schulden.

Advies 6: Jaarlijkse evaluatie van de aanbevelingen uit het Rekenkamer-rapport

Graag vernemen wij of het mogelijk is om het punt over monitoring actief te communiceren, verdergaand dan opname in het Uitvoeringsplan Schuldhulpverlening en rapportage via de reguliere P&C-cyclus. Gezien het maatschappelijk belang is dynamische communicatie, bijvoorbeeld in de vorm van een visueel dashboard op de gemeentelijke website, wenselijk.

Uw reactie zien wij graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland
Marijke Bovens, voorzitter

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

**Adviesraad
Sociaal Domein**
LANSINGERLAND

Reactie van de gemeente op het advies

Aan Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland

Van Gemeente Lansingerland

Onderwerp **Reactie op uw brief van 25 september 2023**

Datum 27 november 2023

Ons kenmerk U23.04812

Geachte leden van de Adviesraad sociaal domein,

Op 27 juni 2023 ontvingen wij uw advies met betrekking tot het uitvoeringsplan schuldhulpverlening. Wij stuurden u een uitgebreide reactie. Daarop reageerde u op 25 september. In deze brief geven wij antwoord op de technische vragen uit uw reactie.

U vraagt per wanneer de gemeente saneringskredieten gaat inzetten.

In het uitvoeringsplan staat dat wij starten met saneringskredieten in 2024. Uiterlijk 1-7-2024 zijn saneringskredieten toegevoegd aan ons aanbod om inwoners met schulden te helpen.

U vraagt of de gemeente bereid is om nieuwkomers langer te begeleiden dan 2 jaar en structureel te begeleiden wanneer zij niet zelfstandig zijn.

Het Rijk financiert gemeenten om 1,5 jaar maatschappelijke begeleiding te leveren aan nieuwkomers. Tijdens de eerste 6 maanden van deze periode maatschappelijke begeleiding krijgen nieuwkomers financiële ontzorging. Wij hebben het beschikbare budget met eigen middelen vergroot, om 2 jaar maatschappelijke begeleiding aan te kunnen bieden. Wij bieden daarmee meer dan het wettelijk minimum en hebben geen middelen om de begeleiding verder uit te breiden.

Indien nieuwkomers na de eerste 6 maanden van hun inburgeringstraject nog steeds financiële ontzorging nodig hebben, wordt dit traject verlengd. Dat is reeds wettelijk bepaald door het Rijk.

Ook wij zien dat een klein deel van de nieuwkomers na die 2 jaar nog steeds niet zelfredzaam is. Wij starten binnenkort met een kort onderzoek om uit te zoeken hoe wij hier het beste mee om kunnen gaan. Nadat alle opties bekend zijn, en we ook kennis hebben genomen van *best practices* van andere gemeenten, nemen we een besluit hoe hiermee om te gaan.

U vraagt naar onze visie op de rol van de ketenregisseur om samen met schoolbesturen, school-directies en docenten te zoeken naar passende middelen gericht op financiële zelfredzaamheid van jongeren.

Als gemeente ondersteunen wij scholen door het aanbieden van lesprogramma's gericht op financiële educatie. De ketenregisseur heeft hierin geen expliciete rol. Het is aan de scholen zelf om deze lessen aan te bieden en daarvoor ruimte te maken in hun curriculum.

U vraagt naar onze visie op de rol van de ketenregisseur om samen met energicoaches te zoeken naar mogelijkheden om inwoners te ondersteunen wanneer er sprake is van (dreigende) schulden.

Als regisseur van de keten vindt de gemeente het belangrijk om samen te werken met de energicoaches en partnerorganisaties binnen de schuldhulpverlening. Daarom neemt de ketenregisseur deel aan het periodieke overleg met de energicoaches. Zij verwijzen inwoners door, wanneer zij zien dat er sprake is van (dreigende) schulden en de inwoner hier toestemming voor geeft. Aan dit overleg nemen ook onze ketenpartners schuldhulpverlening deel.

U vraagt of het mogelijk is om meer te communiceren over monitoring dan opgenomen in het uitvoeringsplan en op de website een visueel dashboard op te nemen met aantallen over schuldhulpverlening in Lansingerland.

Het college verantwoordt alle inspanningen, resultaten en uitvoering aan de Raad via de reguliere P&C-cyclus. Daarmee bieden we een eenduidige en gelijkvormige verantwoording. Er is geen reden om van deze lijn af te wijken voor de verantwoording over de schuldhulpverlening. Daarmee zetten we onze middelen en capaciteit maximaal in voor de acties uit het uitvoeringsplan die direct ten goede komen aan de inwoners.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Contactgegevens   Imke Schiffelers
Team
Domein   Samenleving
Email   info@lansingerland.nl
Telefoon   14 010
Postbus 1
2650 AA Lansingerland
www.lansingerland.nl